

Mitä on vaikutusten ennakkoarviointi päättöksenteossa?

Ville Nieminen, erityisasiantuntija

Ohjelma

1. Mitä on vaikutusten ennakoarviointi?
2. Minkälainen prosessi ennakoarviointi on?
3. Esimerkkiarviointi ja sähköisen työkalun esittely
4. Työskentely

Tiedätkö, mistä vaikutusten ennakkoarvioinnissa on kysymys?

Mitä on EVAus?

Työväline vaikutusten jäsentämisen tueksi päätösten valmisteluvaiheessa.

Se varmistaa moninäkökulmaisen tarkastelun lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksista päätöksen ja sen mahdollisten vaihtoehtojen osalta.

Lainsäädännöllinen selkänoja

- Ennakkoarviointi on kirjattu hyvinvointialueiden tehtäväksi sote-järjestämislakiin (7§)
  - *Sen on otettava päätöksenteossa huomioon päätöstensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.*
- Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 252/2017
- Laki viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista 200/2005
- Kunnilla samanlainen velvoite järjestämissä (6§) ja terveydenhuoltolaissa (11§ - Kumottu 2022)
  - *Kunnan ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on päätöksenteon ja ratkaisujen valmistelussa arvioitava ja otettava huomioon tehtävien päätösten ja ratkaisujen vaikutukset väestön terveyteen ja sosiaaliseen hyvinvointiin.*

Suosituksesta tukeen!

www.kuntaliitto.fi/eva

Ihmisiin
kohdistuvien
vaikutusten arviointi
(IVA)

Lapsivaikutusten
arviointi (LAVA)

Mielenterveys-
vaikutusten
arviointi (MIVA)

Terveysvaikutus-
ten arviointi (TVA)

Sosiaalisten
vaikutusten
arviointi (SVA)

Sukupuolivaiku-
tusten arviointi
(SUVA)

Liikkumisvaiku-
tusten arviointi

Maaseutuvaiku-
tusten arviointi
(MVA)

Yritysvaikutusten
arviointi (YRVA)

Ympäristövaiku-
tusten arviointi
(YVA)

Vaikutusten ennakoarviointi (EVA)

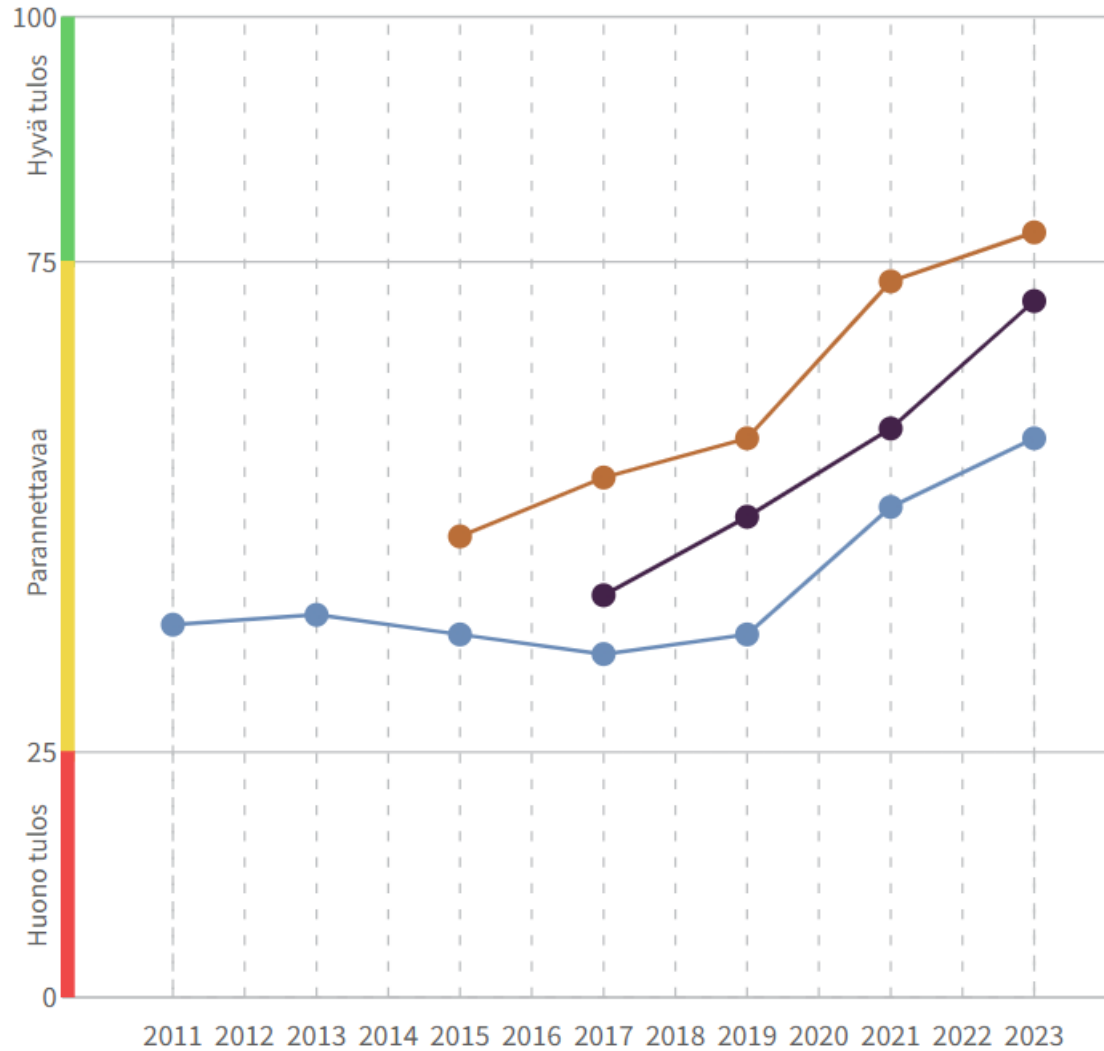
1. Asukas
2. Ympäristö
3. Organisaatio ja henkilöstö
4. Elinvoima ja talous

Vaikutusten ennakoarvioinnin tilanne Suomessa

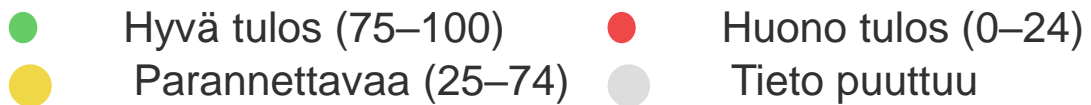
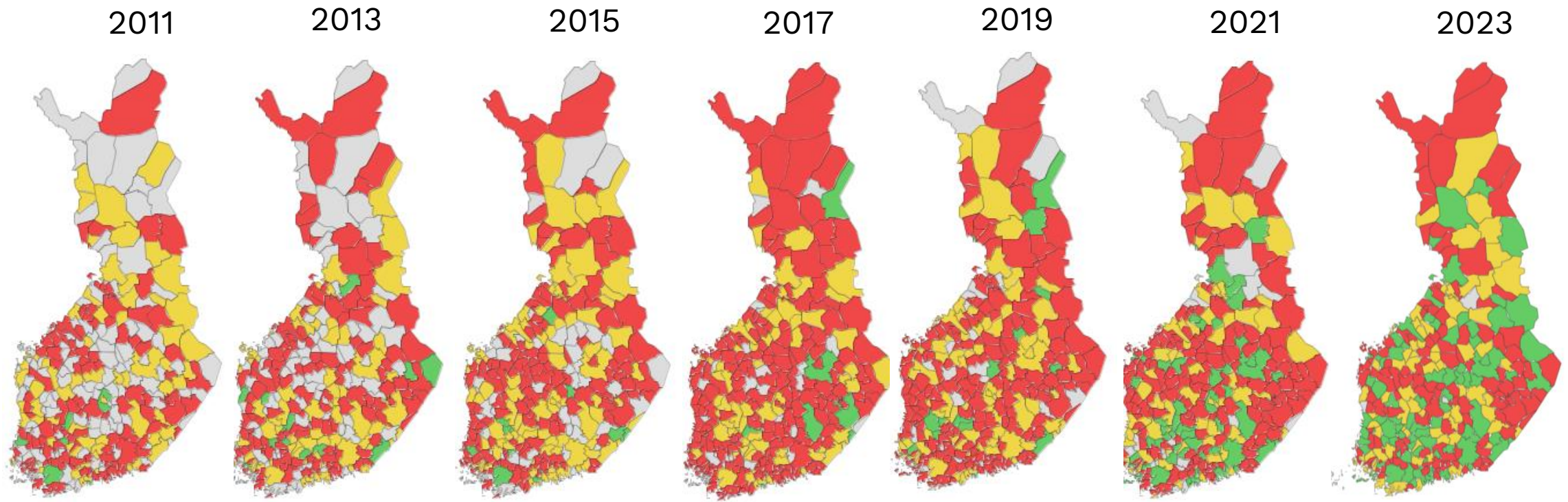
Kuntajohto > Johtaminen > Päätösten ennakoarviointi käytössä : Koko maa

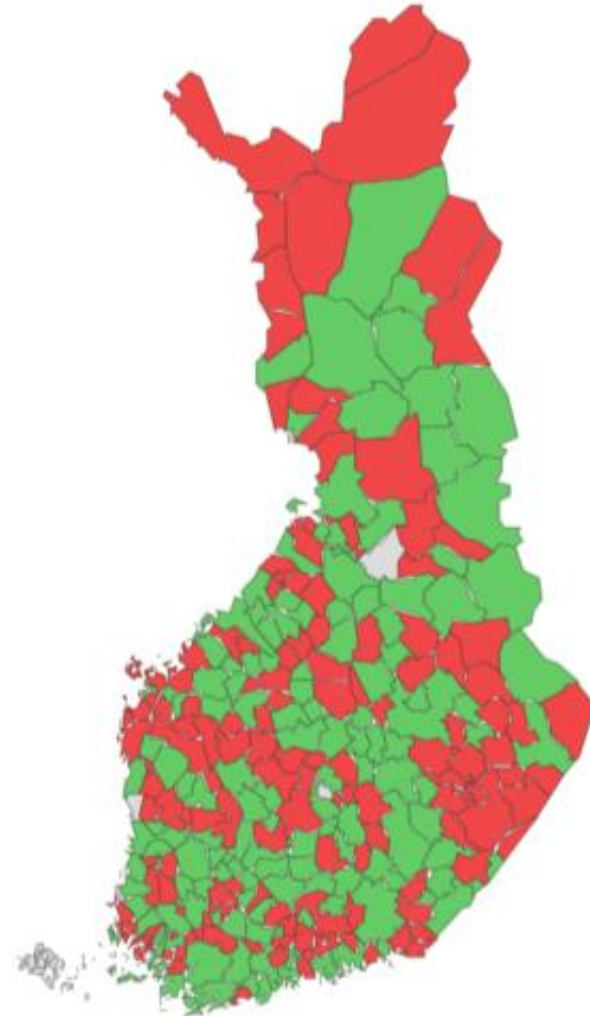
- Ennakoarvioinnin käyttöönottamisesta tehty päätös (32)
- Kirjallinen toimintaohje (21)
- Lautakuntapäätösten valmistelussa (32)

Lähde: Teaviisari, THL

Vaikutusten ennakkoarvioinnin kehitys kunnissa 2011–2021

Ennakoarvioinnin käyttöönottamisesta tehty päätös, 2023

- Tehty päätös
- Ei tehty päätöstä
- Tieto puuttuu

EVAn käyttöä lisäävät entisestään

- Päätösten vaikuttavuuden vahvistaminen ja pitkäjänteisyys
- Lapsivaikutusten arviointi (LAVA)
- Osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksien vahvistaminen
- Miten viestitään ennen valmistelua, sen aikana ja päätöksen jälkeen?
- Kompleksisten asioiden jäsentäminen

Ennakoarvioinnin eli EVAn hyödyt

Valmistelijat:

- Valmistelu on avoimempaa ja järjestelmällisempää
- Yhteistyö vahvistuu ja vastuu jakaantuu
- Toimialojen välinen dialogi kehittyy
- Yhteys strategiaan terästyy

Päätöksentekijät:

- Eri päätösvaihtoehdot tuodaan avoimesti esiin
- Vaihtoehtoja on helpompi verrata
- Valmisteluyhteistyö ja osallisuus vahvistuu
- Päätökset ovat vahvemmin punnittuja ja perusteltuja
- Vastuunjako selkeytyy
- Päätökset ovat kestävämpiä ja vaikuttavampia

Asukkaat:

- Päätösten vaikutukset asukkaisiin ja heidän hyvinvointiinsa on pohdittu kokonaisvaltaisesti eri näkökulmista
- Päätösten vaikuttavuus lisääntyy
- Päätöksenteon avoimuus kasvaa
- Osallisuus vahvistuu luoden luottamusta

1

**Päätös
ennakkoarvioinnin
tekemisestä**

2

**Päätösvaihtoehtojen
muodostaminen**

3

**Vaikutusten
tunnistaminen**
- Ihminen
- Ympäristö
- Organisaatio ja henkilöstö
- Elinvoima ja talous

6 VAIHETTA ENNAKKOARVIOINNIN TOTEUTTAMISEEN

4

Vaihtoehtojen vertailu
Vaihtoehtoja vertaillaan
toisiinsa ja vertailun tulos
kirjoitetaan
perustelutekstiin

5

Päätösesityksen laadinta
Vaihtoehtojen vertailun
jälkeen esittelijä esittää
päättäväksi parhaimpana
pitämänsä
ratkaisuvaihtoehtoa

6

Seuranta ja arviointi
Kun päätös on tehty, sovitaan
miten, kuka ja milloin
päätöksen toteutumista
seurataan

1. Päätös ennakoarvioinnin tekemisestä

- On tärkeää linjata, mitkä päätökset edellyttävät arviointia
- Linjaus voi olla tarkka lista tai yleinen periaatepäätös vaikutusten arvioinnin tekemisestä
- Linjauksen voi tehdä mm. hallitus, lautakunta, johtoryhmä
- Millä laajuudella arviointi on syytä toteuttaa?

Linjauksen sisältö

Milloin EVAtaan?

Alueet voivat hyödyntää esimerkkejä kunnista, milloin EVAus tulisi tehdä.

[Lisätietoa THL:n sivuilta](#)

Mitkä näkökulmat?

Kuntaliiton suosituksessa on asiantuntijoiden kokoama **monialainen näkökulmalistaus**.

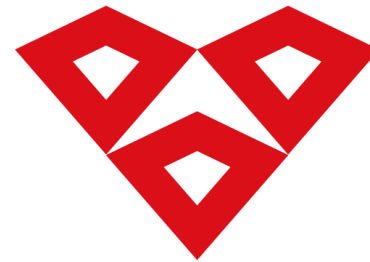
Esimerkiksi kunnissa on myös painotettu tiettyjä näkökulmia esimerkiksi strategian perusteella.

Käsittely ja vastuu?

Kuka päättää ja vastaa EVAn tekemisestä?
Millä työvälineellä tai miten EVA toteutetaan?
Miten kuntalaisia osallistetaan?

Case Eksote

- **Eksoten johtoryhmä (§ 344) on tehnyt päätöksen ennakoarvioinnista vuonna 2017** ja sen perusteella ennakoarviointi tulee tehdä
  - Laajaan väestönosaan kohdistuvissa tai isoa väestönosaa koskevissa toiminnan tai palvelurakenteen muutosten valmistelussa
  - Jos vaikutusten arviointia ei jonkin näkökulman osalta voida tehdä, jätetään se tekemättä

ETELÄ-KARJALAN
hyvinvointialue

Case Siilinjärvi 1/2: Vaikutusten ennakoarvioinnin viisi vaihetta

1. Selvitä tarvitaanko ennakoarviointia: Esittelijä/valmistelija päättää ennakoarvioinnin tarpeellisuudesta. Vastuu ennakoarvioinnin toteuttamisesta on valmistelijoilla ja esittelijällä

Ennakoarviointi tulee tehdä, kun:

- päätöksellä on välittömiä ja/tai pitkän aikavälin vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin, elinoloihin ja terveyteen
- päätös on strategisesti, toiminnallisesti tai taloudellisesti merkittävä
- kyseessä on merkittävä muutos palveluissa tai kyseessä on uusi palveluiden järjestämistapa
- päätöksellä on vaikutuksia henkilöstöön tai johtamiseen päätöksellä vaikutuksia yritystoimintaan (esim. vetovoima)

Ennakoarviointia ei tarvita, kun kyse on jokin seuraavista päätösryhmistä: pakottavan lainsäädännön tuomat asiat, pakko toimia tietyllä tavalla esim. liiketoimiston sulkeminen. Kirjaa miksi ei tehdä

- tiedoksi merkittävä asiat
- hallinnon sisäisiä järjestelyjä koskevat asiat
- viran- tai toimenhaltijoiden nimeäminen
- lainsäädännön velvoittamat asiat (esim. pakko toimia tietyllä tavalla)
- yksilöasiat (esim. maksu tai korvaus)
- toiminnan seuranta ja suunnittelu, tutkimusraportit ja vastaavat (esim. valvontasuunnitelmat)

Siilinjärvi jatkuu 2/2

2. Tutustu saatavilla olevaan tietoon

- Tutustu aiheesta kerättyyn tietoon ja konsultoi tarvittaessa muita asiantuntijoita.
- Osallista tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan kuntalaisia ja muita asianomaisia.
- Kiinnitä erityistä huomiota erityisryhmiin (mm. lapset ja nuoret, työttömät, ikääntyneet, pitkäaikaissairaat ja vammaiset sekä pienituloiset).

3. Muodosta kokonaiskuva päätöksen vaikutuksista

- Kirjaa arvioinnin tulokset arviointilomakkeelle.
- Arvioinnissa tarkastellaan esittelijän päätösesityksen mahdollisia seurauksia sekä nykytilaa eli sitä mitä tapahtuu, jos asialle ei tehdä mitään.

4. Tiivistä arvioinnin lopputulos lyhyesti Dynastyn esittelytekstiin kohtaan vaikutusten ennakoarviointi ja esitä arviointitaulukko oheismateriaalina

- Sihteerin tehtävänä on varmistaa että, arviointitaulukko on liitetty oheismateriaaliksi ennen asian viemistä päätöksentekoon,

5. Toteuta jälkikäteisarviointi

- Määritä jälkikäteisarvioinnin ajankohta, jolloin päätösten todennäköiset vaikutukset ovat havaittavissa
- Tarkastele, kuinka ennakoidut vaikutukset ovat toteutuneet ja mitä mahdollisia arvaamattomia vaikutuksia päätöksestä on aiheutunut. Huomioi myös kumulatiiviset ja epäsuorat vaikutukset, joita ei ennakoarvioinnissa välttämättä pystytty ennakoimaan.

Arviointityön mittakaava

Pöytälaatikko

- Pienemmissä asioissa
- Arviointinäkökulmien läpikäynti
- Ei välttämättä kirjallinen

Työryhmä/-pari

- Moninäkökulmaisissa asioissa
- Yhdessä tai omista näkökulmista toteutettu arvio
- Kirjallinen lopputulos

Laaja arviointi

- Itse toteutettu tai tilattu työ
- Asukkaiden osallistuminen
- Prosessi hyvä pohtia tarkasti etukäteen
- Julkinen arviointi

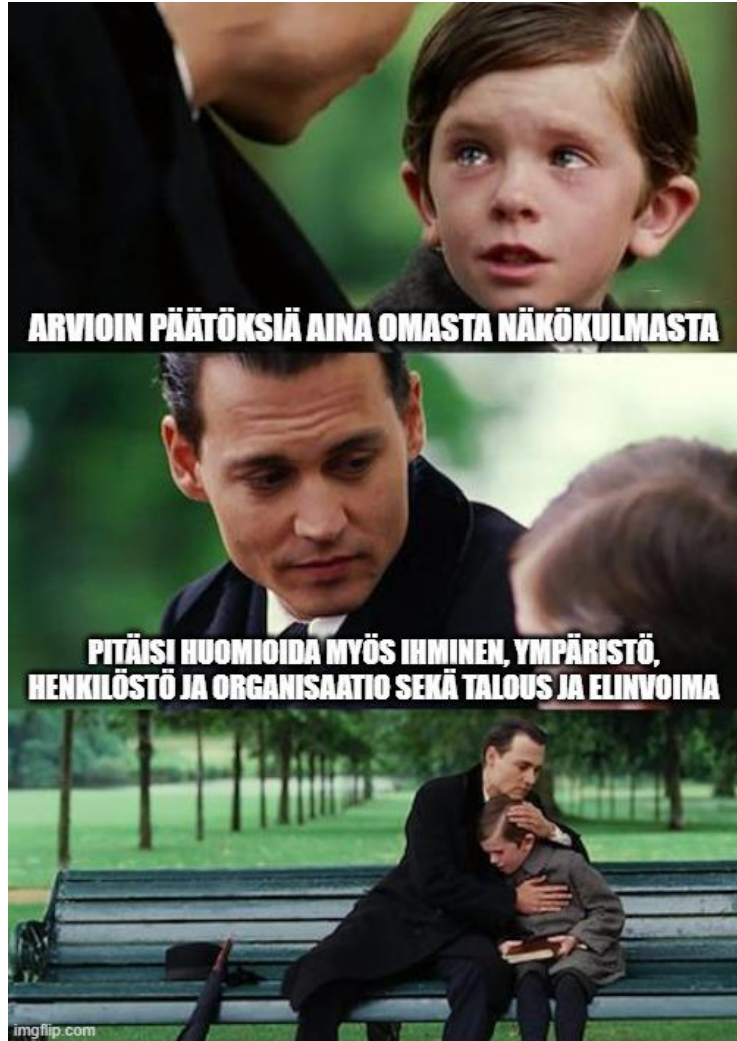

2. Päätösvaihtoehtojen muodostaminen

- Viranhaltijat muodostavat vaihtoehtoisia päätösesityksiä ja esittävät niiden vaikutukset
  - Nykytilan (0-vaihtoehto) lisäksi tarpeellinen määrä vaihtoehtoja
- Päätösvaihtoehtojen tulee olla todellisia, jotta niiden muodostamisesta on hyötyä

3. Vaikutusten tunnistaminen

- Vaikutusten arvioinnissa on tärkeää tunnistaa erilaiset vaikutustyypit
  - Tarkoituksen mukaista on keskittyä vain merkittäviin vaikutustyyppisiin
- Kuntaliiton suosituksessa tunnistetaan neljä eri näkökulmaa:
  - Ihminen, Ympäristö, Organisaatio ja henkilöstö sekä talous ja elinvoima
  - kunnassa voidaan päättää erikseen tarkasteltavista näkökulmista ja vaikutuskohteista.

Näkökulmat ja vaikutuskohteet 1/2

Ihminen/asukas

- Hyvinvointi, terveys ja terveyserot
- Liikkuminen ja liikunta
- Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo: mm. sukupuoleen, seksuaaliseen suuntautumiseen ja kieliryhmiin liittyen,
- Osallisuus, yhteisöllisyys ja vaikuttamismahdollisuudet
- Turvallisuus (mm. Arjen turvallisuus, digitaalinen turvallisuus, tietoturva)
- Työllisyys ja toimeentulo
- Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus, digitaalinen esteettömyys

Ympäristö

- Ilmasto ja hiilijalanjälki
- Ihmisten elinolot,
- Ympäristön terveellisyys/hyvinvointivaikutukset, viihtyisyys ja turvallisuus, (virkistyskäyttö)
- Maaperä, vesistöt, luonnonvarat, luonnon monimuotoisuus,
- Maisema, kaupunkikuva, kulttuuriperintö,
- Rakennettu ympäristö ja yhdyskuntarakenne
- Varautuminen ja huoltovarmuus

Näkökulmat ja vaikutuskohteet 2/2

Organisaatio ja henkilöstö

- Strategian toteutuminen
- Muutokset johtamisjärjestelmään ja toimivalta ja vastuunjakomuutokset
- Organisaation tehtävien määrä, laatu ja menettelytavat,
- Henkilöstömäärä, asema ja osallisuus,
- Henkilöstön työkyky, -hyvinvointi, -turvallisuus, osaaminen ja yhdenvertaisuus
- Organisaation raportointi – viestintä-, tiedottamis- ja selvitysvelvoitteet ja kielelliset velvollisuudet
- Kumppanuudet (Yhteistyö, hyvinvointialue/kunta, järjestöt, yritykset, yhteisöt)

Talous ja elinvoima

- Organisaation talouden kestävyys
- Väestöryhmien ja kotitalouksien asema ja käyttäytyminen,
- Yritysten toimintamahdollisuudet ja niiden välinen kilpailu sekä markkinoiden toimivuus,
- Elinvoima
- Tuottavuus,
- Palvelutuotannon ja elinkeinorakenteen muutos

Eksopte-pohja

- Kaksi eri pohjaa
  - Suppea ja laaja arviointi
- Suppeassa arvioinnissa tarkastellaan välillisiä ja välittömiä vaikutuksia yksityiskohtaisemmin
- Laajassa arvioinnissa päätösvaihtoehtoja yleisemmistä näkökulmista

Käytetyt lisäarviointinäkökulmat

Strategia

Miten päätös on linjassa strategian kanssa?

Miten edistää strategiaa tai ohjelmia?

Yritysvaikutukset

Mitä vaikutuksia markkinoille?

Miten vaikuttaa paikallisten yritysten talouteen tai mahdollisuuksiin

Lapsivaikutukset

Mitä vaikutuksia erityisesti lapsiin?

4. Vaihtoehtojen vertailu

- Vaihtoehtoja vertaillaan toisiinsa ja vertailun tulos kirjoitetaan perustelutekstiin, jossa esittelijä ottaa kantaa eri vaihtoehtoihin
- Vaikutuksia tarkastellaan **pitkällä ja lyhyellä** aikavälillä
- Kiteyttä vaikutukset, koska se helpottaa loppuvertailua

Päätösesitys (5.) ja päätöksen seuranta (6.)

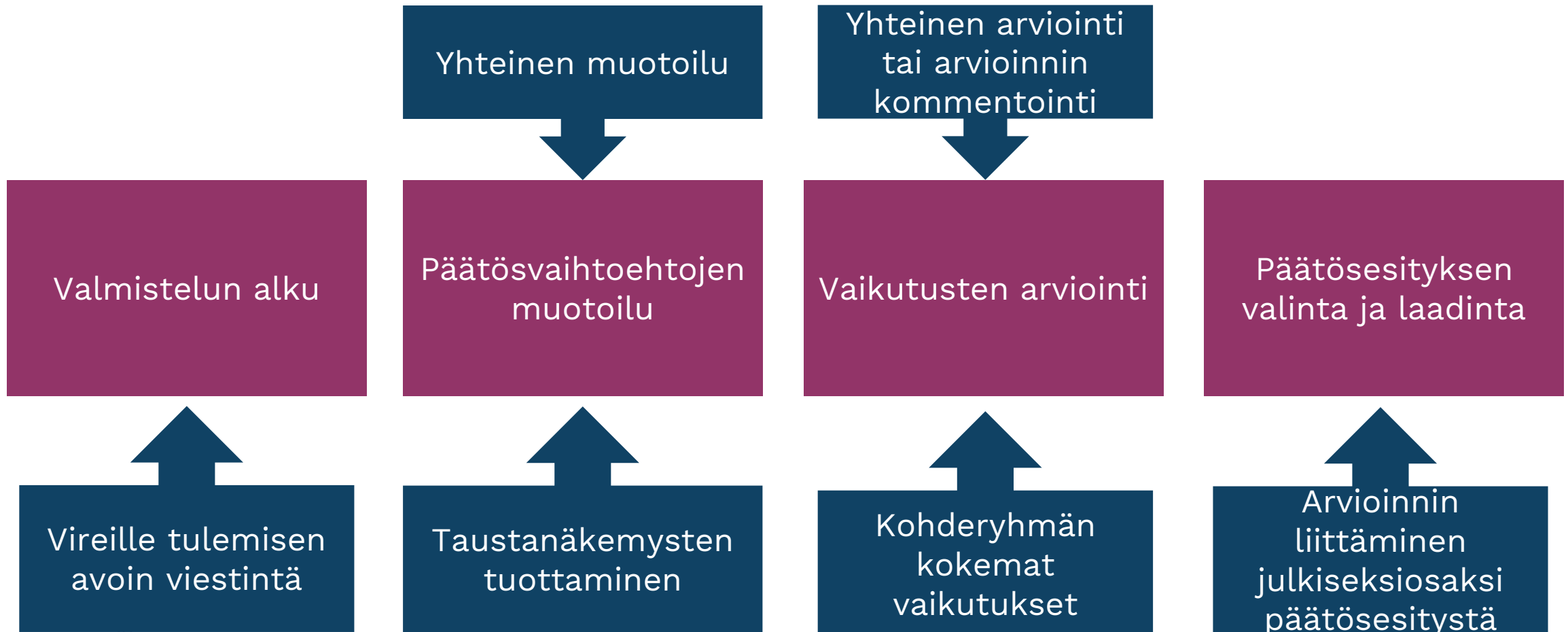
- Päätösesityksen laadinta
  - Vaihtoehtojen vertailun jälkeen esittelijä esittää päätettäväksi parhaimpana pitämäänsä ratkaisuvaihtoehtoa.
- Päätöksen seuranta
  - Kun päätös on tehty, sovitaan miten, kuka ja millä aikataululla päätöksen toteutumista ja vaikutuksia arvioidaan

Osallisuus ja vaikutusten ennakkoarviointi

Miten ja missä vaiheessa arviointiprosessia voi avata?

Sähköinen työvälinen vaikutusten arvioinnin koontiin.

EVA-dokumenttiin käsiksi

Sähköinen hyvinvointikertomus

VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI

VALITSE KIELI... ▾

KIRJAUDU ULOS

VILLE NIEMINEN (VILLE.NIEMINEN@KUNTALIITTO.FI)

Kuntaliitto

Sinulla ei ole valittua dokumenttia

Valitse olemassa oleva valikosta, tai luo uusi.

VALITSE DOKUMENTTI ▾

+ UUSI SHVK-DOKUMENTTI

+ UUSI EVA-DOKUMENTTI

+ UUSI MUU-DOKUMENTTI

Dokumentit ja kansiot

MUOKKAA KANSIORAKENNETTA ✎

SHVK-dokumentit

 LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2013 - 2016

 LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2013 - 2016 2013 - 2016

 LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2017 - 2020

Arviointipohjien vaihtoehdot

Sähköinen hyvinvointikertomus
VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI

VALITSE KIELI... KIRJAUDU ULOS

VILLE NIEMINEN (VILLE.NIEMINEN@KUNTALIITTO.FI) Kuntaliitto

Sinulla ei ole valittua arviointipohjaa.
Valitse olemassa oleva arviointipohja.

Valitse dokumentissa käytettävä arviointipohja ⓘ

- Oletusarviointipohja EVA-dokumentteihin (Kuntaliiton suositus)
- Oletusarviointipohja EVA-dokumentteihin (Kuntaliiton suositus) + Lapset ja nuoret

PERUUTA < TAKAISIN SEURAAVA >

UUSI EVA-DOKUMENTTI

UUSI MUU-DOKUMENTTI

Dokumentit ja kansiot

UUSI KANSIORAKENNETTA

HYVINVOINTIKERTOMUS 2013 - 2016

LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2013 - 2016

LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2017 - 2020

© 2020 Kuntaliitto

SAAVUTETTAVUUSSELOSTE

ANNA PALAUTETTA

Muokkaa arviointisisältöjä

- Näkökulmat
- Vaikutuskohteet

- Oman organisaation näköinen rakenne!
- Muokkaa, lisää, poista

Päätösesitykset, näkökulmat ja vaikutuskohteet

i Voit lisätä, poistaa ja muokata päätösvaihtoehtoja, näkökulmia ja vaikutuskohteita. Näkökulmat ja vaikutuskohteet ovat yhteisiä kaikille päätösvaihtoehdoille. Muokkaukseen pääset klikkaamalla kohdetta. Voit myös muuttaa kohteiden järjestystä raahamalla ne haluaamaasi kohtaan.

Lisää vaihtoehto

- Nykyiset päiväkodit - korjaukset
- Kuntalainen
- Ympäristö
- Organisaatio ja henkilöstö
- Talous
- Yritysvaikutukset
- Uusi yksityinen päiväkoti
- Uusi kunnan rakentama päiväkoti

Sulje Tallenna

Mitä vaihtoehtoja tarkastellaan?

5 Päätösvaihtoehtojen vaikutusten tarkastelua

Vaihtoehto	Kuvaus
Nykyinen tila kauppakeskus Valtarissa	Hyvinvointipiste sijaitsee Kauppakeskus Valtarissa Kouvolan keskustassa. Tila on kooltaan n 50 m ² , yleinen tila + erillinen toimistotila. Työskentelytila suunniteltu 1 työntekijälle, ei mahdollisuutta ryhmätoiminnan järjestämiseen. Vuokrasopimusta mahdollista jatkaa. Asiakasmäärä Valtarissa on n. 80 000/kk ja 960 000/vuosi (arvio, ei laskuria).
Uusi tila kauppakeskus Valtarissa (Hairmannin tai Ohjaamon tilat)	Hairmannista tarjottu n. 200 m ² tila, joka on mahdollista jakaa puoliksi. Ohjaamosta tarjottu n. 300 m ² tila, jota myös mahdollista jakaa. Molemmissa tiloissa 2 erillistä työhuonetta ja aulatila (mahdollistaa ryhmät).
Suuret kauppakeskukset Veturi / Prisma	Veturi: Kauppakeskus sijaitsee n 4 km Kuusankoskelta ja n. 4 km Kouvola, taajamien välissä. Asiakasmäärä 250 000/kk, 3 milj./vuosi.. Erikokoisia tiloja saatavilla, esim. 100 m ² tila. Prisma: Kauppakeskus sijaitsee n. 3,5 km Kouvolan ja n. 4,5 km Kuusankosken keskustasta, taajamien välissä. Asiakasmäärä 300 000/kk, 3,5 milj./vuosi. Tarjottu kauppakäytävällä sijaitseva 93 m ² tila. Tilaan tehtävä mahdollisesti muutoksia.
Terveysaseman yhteydessä (esim Katajajarju)	Terveysasema sijaitsee mahdollisesti väistötiloissa Katajajarjussa. Tarkempaa tietoa tilojen koosta ei tässä vaiheessa ole. Katajajarjussa väistötilat ovat kaupungin tiloja.

Näkökulmat ja vaikutuskohteet

Nykyinen tila kauppakeskus Valtarissa

Näkökulma: Kuntalainen

Vaikutuskohde	Lyhyt aikaväli	Pitkä aikaväli	Indikaattorit
Terveys ja hyvinvointi (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen); terveyden tasa-arvo ja terveyserojen kaventaminen; elintavat (esim. päihteiden käyttö, riskikäyttäytyminen, liikunta, ravitsemus)			
	<p>Kuvaus</p> <p>Saavutettavuus keskustan alueella julkisilla kulkuneuvoilla hyvä. Asiakaspalautteen mukaan sijainti on hyvä, mutta intimitteettisuoja</p>		
Työllisyys ja työelämä			
	<p>Kuvaus</p> <p>Terveys on hyvä lähtökohta työllisyydelle. Hyvinvointipisteen henkilöstöressurit ennallaan. TYP:n läheinen sijainti helpottaa yhteistyötä.</p>		
Turvallisuus ml. tietoturva			
	<p>Kuvaus</p> <p>Nykyisissä tiloissa asiakkaan yksityisyyden suoja on aulatilassa on heikko, äänet kantautuvat viereiseen liiketilaan. Työskentely yksin heikentää</p>		

Eri vaihtoehdot näkyvillä

Vaikutuskohde	Nykyinen tila kauppakeskus Valtarissa	Uusi tila kauppakeskus Valtarissa (Hairmannin tai Ohjaamon tilat)	Suuret kauppakeskukset Veturi / Prisma	Terveysaseman yhteydessä (esim Katajajarju)
Tilavuokrakustannukset				
<i>Lyhyt aikaväli</i>	0	-1	-1	1
<i>Pitkä aikaväli</i>	0	2	2	0
<i>Kuvaus</i>	Pysyy ennallaan. Tilavuokra 15 €/m ² , tila n.50 m ² = 750 €/kk	Vuokrakustannukset kasvavat tilan suurentuessa. Tilavuokra 15 €/m ² , tila n. 100 m ² = n. 1500 €/kk. Remontin tarve tiloissa. Pitkällä aikavälillä saavutetaan taloudellista hyötyä korjaavien palvelujen tarpeen vähenemisenä.	Vuokrakustannukset kasvavat tilan suurentuessa. Prisma: Tilavuokra 21 €/m ² , tila 93 m ² = 1953 €/kk, tiloissa tehtävä muutoksia. Veturi: Tilavuokra 10-15 €/m ² + 5,3 €/m ² , tila n. 100 m ² = 1530 € - 2030 €/kk Pitkällä aikavälillä saavutetaan taloudellista hyötyä korjaavien palvelujen tarpeen vähenemisenä.	Tilat kaupungin tiloja? Sisäinen vuokra.

Päätösesitysten vertailuun lisätukea

Uusi *Päätösesitysten vertailu* -toiminto (Toiminnot-valikko)

Voit ladata vertailun myös PDF- ja Excel-muodossa

Päätösesitysten vertailu Toiminnot -

	NOLLAVAIHTOEHTO		MAKSIMIVAIHTOEHTO		KOMPROMISSIVAIHTOEHTO 1		KOMPROMISSIVAIHTOEHTO 2	
	Lyhyt aikavali	Pitka aikavali	Lyhyt aikavali	Pitka aikavali	Lyhyt aikavali	Pitka aikavali	Lyhyt aikavali	Pitka aikavali
Ympäristö								
Ihmisten elinolot, terveys ja viihtyvyys	-1	-2	2	2	2	2	1	1
Maaperä, luonnon monimuotoisuus, ilmasto	-1	-2	2	1	1	1	1	1
Maisema, kaupunkikuva, kulttuuriperinto	0	-1	1	1	1	1	1	1
Kuntalainen								
Terveys ja hyvinvointi	-1	-1	2	2	1	2	1	1

Yhteenveto numeerisista arvioinneista

Tehostevärit

Case-esimerkki ja työkalun esittely

Case Hyvinvointipisteen sijainti

- Kouvolan kaupungin hyvinvointipisteen sijainti
- Aikaisemman vuokrasopimuksen päättyminen luo mahdollisuuden arvioinnille.
- Nykyiset tilat ovat kasvaneelle toiminnalle ahtaat ja riittämättömät, eikä yksityisyyttä asiakaskontaktissa voida taata.
  - Tilat on suunniteltu yhdelle, mutta tällä hetkellä 1½ päivänä viikossa tiloissa toimii 2 henkilöä (terveydenhoitaja ja fysioterapeutti/ liikuntaneuvoja).
- Lisäksi tarvetta olisi toiselle terveydenhoitajalle. Ryhmätoimintaan ei ole mahdollisuutta nykyisissä tiloissa.

<https://hyvinvointikertomus.fi/preview/7131094441>

Vaihtoehdot

Vaihtoehto	Kuvaus
Nykyinen tila kauppakeskus Valtarissa	Hyvinvointipiste sijaitsee Kauppakeskus Valtarissa Kouvolan keskustassa. Tila on kooltaan n 50 m ² , yleinen tila + erillinen toimistotila. Työskentelytila suunniteltu 1 työntekijälle, ei mahdollisuutta ryhmätoiminnan järjestämiseen. Vuokrasopimusta mahdollista jatkaa. Asiakasmäärä Valtarissa on n. 80 000/kk ja 960 000/vuosi (arvio, ei laskuria).
Uusi tila kauppakeskus Valtarissa (Hairmannin tai Ohjaamon tilat)	Hairmannista tarjottu n. 200 m ² tila, joka on mahdollista jakaa puoliksi. Ohjaamosta tarjottu n. 300 m ² tila, jota myös mahdollista jakaa. Molemmissa tiloissa 2 erillistä työhuonetta ja aulatila (mahdollistaa ryhmät).
Suuret kauppakeskukset Veturi / Prisma	Veturi: Kauppakeskus sijaitsee n 4 km Kuusankoskelta ja n. 4 km Kouvolasta, taajamien välissä. Asiakasmäärä 250 000/kk, 3 milj./vuosi.. Erikokoisia tiloja saatavilla, esim. 100 m ² tila. Prisma: Kauppakeskus sijaitsee n. 3,5 km Kouvolan ja n. 4,5 km Kuusankosken keskustasta, taajamien välissä. Asiakasmäärä 300 000/kk, 3,5 milj./vuosi. Tarjottu kauppakäytävällä sijaitseva 93 m ² tila. Tilaan tehtävä mahdollisesti muutoksia.
Terveysaseman yhteydessä (esim Katajajarju)	Terveysasema sijaitsee mahdollisesti väistötiloissa Katajajarjussa. Tarkempaa tietoa tilojen koosta ei tässä vaiheessa ole. Katajajarjussa väistötilat ovat kaupungin tiloja.

Arviointiharjoitus

- Ketkä olisi hyvä ottaa mukaan?
- Miten voitaisiin kuulla asukkaita?
- Valitse yksi päätösvaihtoehto ja arvioi, mitä erilaisia vaikutuksia sillä on?
  - Ihmisiin
  - Ympäristöön
  - Organisaatioon ja henkilöstöön
  - Talouteen ja elinvoimaan
- Pohtikaa, mikä päätösvaihtoehto on paras eri näkökulmista

Näkökulmat ja vaikutuskohteet 1/2

Ihminen/asukas

- Hyvinvointi, terveys ja terveyserot
- Liikkuminen ja liikunta
- Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo: mm. sukupuoleen, seksuaaliseen suuntautumiseen ja kieliryhmiin liittyen,
- Osallisuus, yhteisöllisyys ja vaikuttamismahdollisuudet
- Turvallisuus (mm. Arjen turvallisuus, digitaalinen turvallisuus, tietoturva)
- Työllisyys ja toimeentulo
- Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus, digitaalinen esteettömyys

Ympäristö

- Ilmasto ja hiilijalanjälki
- Ihmisten elinolot,
- Ympäristön terveellisyys/hyvinvointivaikutukset, viihtyisyys ja turvallisuus, (virkistyskäyttö)
- Maaperä, vesistöt, luonnonvarat, luonnon monimuotoisuus,
- Maisema, kaupunkikuva, kulttuuriperintö,
- Rakennettu ympäristö ja yhdyskuntarakenne
- Varautuminen ja huoltovarmuus

Näkökulmat ja vaikutuskohteet 2/2

Organisaatio ja henkilöstö

- Strategian toteutuminen
- Muutokset johtamisjärjestelmään ja toimivalta ja vastuunjakomuutokset
- Organisaation tehtävien määrä, laatu ja menettelytavat,
- Henkilöstömäärä, asema ja osallisuus,
- Henkilöstön työkyky, -hyvinvointi, -turvallisuus, osaaminen ja yhdenvertaisuus
- Organisaation raportointi – viestintä-, tiedottamis- ja selvitysvelvoitteet ja kielelliset velvollisuudet
- Kumppanuudet (Yhteistyö, hyvinvointialue/kunta, järjestöt, yritykset, yhteisöt)

Talous ja elinvoima

- Organisaation talouden kestävyys
- Väestöryhmien ja kotitalouksien asema ja käyttäytyminen,
- Yritysten toimintamahdollisuudet ja niiden välinen kilpailu sekä markkinoiden toimivuus,
- Elinvoima
- Tuottavuus,
- Palvelutuotannon ja elinkeinorakenteen muutos

Loppukeskustelu

- Mitä ajatuksia vaikutusten ennakoarvioinnista?
- Miten olisi hyvä lähteä liikkeelle?
- Mistä olisi tärkeä sopia?
  - Linjaus?
  - Rajaus?
  - Oma pohja?
  - Yhteiset käytännöt?

Kiitos mielenkiinnosta!

Ville Nieminen

Erytisasiantuntija

Ville.Nieminen@kuntaliitto.fi

+358 50 564 6622

